

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY: Rocznie—30 mk., półrocznie—15 mk., kwartalnie—7 mk. 50 fen., miesięcznie—2 mk. 50 fen. łącznie z przesyłką pocztową i odnośnictwem do domu.

Zmiana adresu — 20 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz petitowy—40 fen.,

nekrologi wiersz—80 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do g. 4 po poł. Po godz. 4 nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) № 7.

Numer pojedynczy 7 kop. = 14 fen.

Gazeta wychodzi codziennie—z wyjątkiem dni poświęconych.

ś.†p. Janina Łowmiańska,

uczenica 8-ej klasy gimnazjum Stow. Naucz. i Wych.,

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami, zmarła d. 1 grudnia o g. 10 i pół rano, w wieku lat 19. Eksportacja z domu przy ul. Sergiuszowskiej 6 do kościoła św. Rafała odbędzie się 3 grudnia o g. 4 pp. Nabożeństwo żałobne w kości. św. Rafała 4 bm. o g. 10 rano. Po nabożeństwie pogrzeb na cmentarzu Rossa. — Koleżanki i znajomych zapraszają pogrzebi w smutku Rodzice i Brat.

ś.†p. z Warszawiczów Wiktorja Łukaszewiczowa,

po krótkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami, zasnąła w Bogu d. 2 grudnia, przeżywszy lat 63.

Eksportacja zwłok z mieszkania (zauł. Bernardyński 8) na cmentarz Rossę odbędzie się dzisiaj (3-go) o g. 9 i pół rano. — O czym zawiadamiają krewnych i znajomych w głębokim bólu pogrzebi Siostra i Syn.

WARSZAWA (30 ub. m. Tel. pryw.)

Gabinet polski konstytuuje się na nowo; w skład gabinetu wchodzi: Sejda--sprawy zewnętrzne, dr. English--skarb, Korfanty minister bez teki.

O Demokrację Chrześcijańską.

Czas wielki ażeby na gruncie wileńskim szeroko rozwinięta się Demokracja Chrześcijańska, która w krajach europejskich od lat wielu cieszy się należnym uznaniem i szacunkiem, a która u nas za czasów rosyjskich była zabroniona, jako zrzeszenie niebezpieczne dla celów prawosławia i rusyfikacji. Istniała, lecz jakoby w katakumbach.

Idea Dem. Chrześ. powstała w genialnym umyśle Leona XIII, Papieża i wielkiego polityka o rozmachu wszechświatowym.

Zadania Dem. Chrześ. według myśli Leona XIII są te: zmierzając zgodnie z prawem naturalnym i prawem Bożem do rozwoju społeczeństwa ludzkiego i jego szczęścia na ziemi, Dem. Chrz. chce osiągnąć położenie tych, co pracują ręcznie lub w rzemiośle, ażeby stopniowo mogli oni zabezpieczyć sobie przyszłość i swobodnie tak w rodzinie jak i w życiu publicznym spełniać obowiązki etyczne i religijne, ażeby czuli, że są ludźmi i nie zwierzętami, chrześcijanami nie zaś poganami... taki ma być program, taki cel tych wszystkich, którzy pragną podniesienia ludu w duchu szczerze chrześcijańskim. — Demokr. Chrz. nie czyni więc lud, a tym mniej robotnika bożyszczem społeczeństwa czy państwa; pracuje ona z ludem i dla ludu, otacza swą opieką przedewszystkiem wydziedziczonych, lecz też i nie rzuci kamieni i przekleństw na tych, co posiadają. Dem. Chrz. nie uznaje walki klas, ani nienawiści i prześladowania tak zwanej burżuazji, lecz stale dąży do zdobycia jednakich i sprawiedliwych praw dla wszystkich obywateli danego państwa i kraju.

Nie niszczyć urzędzeń państwowych i społecznych pracuje ona nad ich ulepszeniem i chce, ażeby wydziedziczeni słabi i maluczy tej ziemi mieli pracę, chleb, oświatę, odpoczynek i pomoc społeczeństwa wraz z opieką prawa od wysytku i zapozna-

nia. Ażeby to osiągnąć Dem. Chrz. wzywa pod sztandar swój biały lud pracujący, lecz pragnie też ona—zpożyścić współdziałanie przychylających tych, którym urodzenie, majątek, zdolności i wykształcenie dodają większej powagi w społeczeństwie. Jeżeli tego, mówiąc słowami Papieża Leona, współdziałania zabraknie, bardzo niewiele da się uczynić istotnie pozytywnego dla poprawienia losu ludu... a pragnęlibyśmy, aby znów ci obywatele baczyli na to, że nie jest dla nich rzeczą dowolną troszczyć się lub nie o los maluczkich, lecz że są do tego ściśle obowiązani, albowiem każda jednostka żyje nie tylko sama dla siebie, lecz i dla ogółu, tak iż gdy jeden nie są w stanie wnieść do skarbnicy ogólnej dobra publicznego przypadającej na nich części, niech że za nich uczynią to inni z tem większą hojnością.

A tak wszystkie stany i wszyscy wyznawcy zasad Chrystusowych w Demokracji Chr. znaleźć mogą ujście swym szlachetnym dążnościom w kierunku pracy wspólnej nad poprawieniem wadliwego dziś ustroju społecznego.

Jakkolwiek Dem. Chrz. za pierwszy swój cel uważa rozwój i uzdrowienie stosunków socjalno-ekonomicznych najszerszych mas ludowych, a stąd, nie wysuwając celów politycznych na miejsce pierwsze swych prac i wysiłków, godzi się z każdą polityczną formą rządów w kraju, to jednak popiera ona tylko taką państwowość, która nie jest wrogą religii i która opiera swe prawodawstwo na bezwzględnej uczciwości i sprawiedliwości społecznej. Dla Dem. Chr. nie ma nic świętszego w moralnym porządku społecznym nad sprawiedliwość. Stąd też ona przyznaje nieetykalność prawa nabywania i posiadania, uznaje i zachowuje nierówność stanów, jako właściwość dobrze urządzonego społeczeństwa, wreszcie zgadza się ona z tą formą — i właściwością społeczności ludzkiej, jakie jej nadał Boski jej Twórca.

Głosząc równość, braterstwo i sprawiedliwość społeczną dla wszyst-

kich i broniąc praw ludu pracującego, Demokracja Chrześcijańska nie zamyka oczu na słabość natury ludzkiej i nadużyła klas wszystkich, skąd głośno się domaga od członków swego Związku sumiennego pełnienia obowiązków włożonych na człowieka każdego przez Boga, naturę i słuszne prawa krajowe.

Dem. Chrz. zabrania swym członkom należenia do stronnictw politycznych i związków klasowych, które zwalczają Religję i prawa Kościoła i które, holdując przewrotom gwałtownym i anarchjom krwawym, nie uznają Ojczyzny i praw narodowych.

Demokracja Chrz. rozwija swą działalność pod opieką Kościoła w osobach jego prawowitych Pasterzy—Biskupów diecezjalnych.

Osoby obojęta płci, pragnące współdziałać czynnie przy zawiązaniu Koła inteligentnych pracowników w szeregach Demokracji Chrześcijańskiej, zechcą się zgłaszać we wtorek i środę w godzinach między 2—4 po południu do Redakcji „Dziennika Wileńskiego”, gdzie otrzymają niezbędne wskazówki.

Ks. St. Maciejewicz.

W sprawie zajść z żydami.

Polska Ag. Telegr. nadsyła dopiero następujący półrządowy komentarz: Najgroźniejszym niebezpieczeństwem, przed jakim stoi państwo polskie—jest bolszewizm. Bolszewizm ten płynie do nas z Rosji przez agentów rządu bolszewickiego. Wśród tego rządu wybitną rolę odgrywają żydzi polscy, jak Radek, Sobelson i inni, którzy, wykorzystując swoje stosunki w Polsce i środki finansowe, jakimi obracają, wysyłają licznych agitatorów do państwa polskiego.

Są ślady niektóre, że do niedawna działające w Warszawie elementy niemieckie w pewnych wypadkach nie tylko tolerowały propagandę bolszewizmu, ale wyrażały popieranie agentów rządu bolszewickiego. Problemem, który stoi dziś przed Polską, jest: albo utrzymanie państwa polskiego prawowitego, albo bolszewizm i anarchja. Wszystkie żywioły demokratyczne w Polsce skupiają się pod hasłem daleko idących reform

społecznych, w nich widzimy najlepszą obronę przeciwko anarchji, którejawangardą jest znajdująca się w ścisłym związku z rosyjskimi bolszewikami tak zw. socjaldemokracja Królestwa Polskiego, składająca się przeważnie z żydów.

W chwili gdy w pamiętnych dniach 11 i 12 listopada wojsko polskie i polska organizacja wojskowa wydzierały władzę z rąk niemieckich, elementy bolszewickie w Polsce zrobiły próbę wysunięcia się na arenę publiczną. Jak to stwierdzają polskie protokoły władz, żydzi bolszewicy w Warszawie zaatakowali w siedmiu wypadkach żołnierzy polskich na ulicach, wnosząc przytem okrzyki: «Precz z wojskiem polskim, precz z Polską!»

W Kielcach przyjezdni agenci bolszewizmu, również żydzi, wygłaszali mowy, zakończone okrzykami «Precz z białą gęsią» (max. tak orłów polskich na sztandarach narodowych). «Precz z Polską, niech żyje Trocki!»

Rezultatem takiego zachowania się tej kategorii żydów w chwili, gdy entuzjazm patriotyczny polski podniecony był do największego napięcia, było wzbudzenie ludności w Kielcach i poranie 7 żydów. Jeśli w Warszawie i innych miastach kraju, gdzie agitatorzy bolszewicy zachowywali się w podobny sposób, nie doszło do żadnych antyżydowskich rozruchów, wskazuje to tylko na łagodność i tolerancję ludności, która nie reagowała gwałtownie przeciwko czynom, wymierzonym przeciw przedstawicielom władzy polskiej i słowom obrażającym polskie narodo-we uczucie.

Jeśli w Kielcach doszło do ekscesów, w których ucierpieli żydzi, to winę tego ponoszą żydowscy agitatorzy bolszewizmu.

Jesteśmy przekonani, że dziś w żadnym państwie zachodnio-europejskim ludność nie tolerowałaby takiego zachowania się wrogich żywiołów, a żydzi nigdzie też nie pozwoliliby sobie na podobne wystąpienia. Władze polskie uczyniły i uczynią wszystko, co leży w ich mocy, w celu utrzymania porządku publicznego, lecz zakusy bolszewizmu nie mogą być tolerowane, inaczej bowiem istnienie państwa polskiego będzie zagrożone.

Szerokie odłamy ludności żydowskiej, które są lojalnie usposobione dla państwa polskiego, czynią wszystko, co leży w ich mocy, aby unicestwić bolszewickie zakusy pewnej części ich współwyzawców, i z ich

